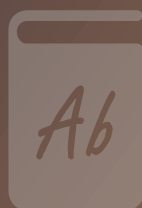

XORAZM VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI

**XORAZM VILOYATIDA
O'RTA-MAXSUS, PROFESSIONAL TA'LIM
FAOLIYATINING ASOSIY STATISTIK
KO'RSATKICHLARI
(2022/2023- o'quv yili boshiga)**

Xorazm viloyatida o'рта maxsus professional ta'lim tizimi

Professional ta'lim tizimini ilg'or xorijiy tajribalar asosida takomillashtirish, boshlang'ich, o'рта va o'рта maxsus professional ta'lim bosqichlarini joriy qilish orqali mehnat bozori uchun malakali va raqobatbardosh kadrlar tayyorlash hamda mazkur jarayonga ish beruvchilarni keng jalb qilish maqsadida, 2020/2021- o'quv yilidan boshlab, O'zbekiston Respublikasida Ta'limning xalqaro standart tasniflagichi (TXST) darajalari bilan uyg'unlashgan yangi boshlang'ich, o'рта va o'рта maxsus professional ta'lim tizimi hamda tabaqalashtirilgan ta'lim dasturlari joriy etiladigan ta'lim muassasalari tarmog'i tashkil etildi.

Ma'lumot uchun: Milliy ta'lim tizimlarining tuzilishi va ta'lim dasturlari mazmuni xilma-xilligi tufayli turli mamlakatlarning erishgan natijalarini taqqoslash, solishtirish va ularning milliy va xalqaro miqyosdagi maqsadlar sari olg'a siljishini kuzatish qiyin bo'lishi mumkin. Global miqyosda ta'lim tizimlarining jihatlari va jarayonlarini tushunish va to'g'ri talqin qilish uchun ma'lumotlarning solishtirilishini ta'minlash ayniqsa muhimdir. Bunga xalqaro miqyosda taqqoslanadigan statistik ma'lumotlarni tasniflash va taqdim etish uchun kontseptual hujjat – Ta'limning xalqaro standart tasniflagichidan (TXST) foydalanish orqali erishish mumkin.

TXST-2011 tasnifi 2011- yil noyabr oyida YUNESKO Bosh konferensiyasining 36-sessiyasida qabul qilingan. Dastlab, YUNESKO tomonidan 1970- yillarda ishlab chiqilgan va birinchi marta 1997- yilda qayta ko'rib chiqilgan TXST tasnifi milliy va xalqaro miqyosda ta'lim statistikasini yig'ish va taqdim etish uchun vosita bo'lib xizmat qiladi. Ushbu hujjat butun dunyo bo'ylab ta'lim tizimidagi yangiliklarni yanada aniqroq aks ettirish uchun vaqti-vaqti bilan yangilanib turiladi.

Xorazm viloyatida o'рта maxsus, professional ta'limi tizimi

O'рта maxsus ta'lim akademik litseylarda to'qqiz yillik tayanch o'рта ta'lim asosida ikki yil mobaynida amalga oshiriladi va ta'lim oluvchilarning intellektual qobiliyatlari jadal rivojlanishini, shuningdek chuqur, tabaqalashtirilgan, kasb-hunarga va shaxsga yo'naltirilgan ta'lim olishini ta'minlaydi.

Professional ta'lim

**Boshlang'ich
professional ta'lim**

**O'рта professional
ta'lim**

**O'рта maxsus
professional ta'lim**

Boshlang'ich professional ta'lim kasb-hunar maktablarida IX-sinf bitiruvchilari negizida bepul asosda kunduzgi ta'lim shakli bo'yicha umumta'lim fanlarining va mutaxassislik fanlarining ikki yillik integratsiyalashgan dasturlari asosida amalga oshiriladi.

O'рта professional ta'lim kollejlarda davlat buyurtmasi yoki to'lov-shartnoma asosida kasblar hamda mutaxassisliklarning murakkabligidan kelib chiqqan holda, davomiyligi ikki yilgacha bo'lgan kunduzgi, kechki va sirtqi ta'lim shakllari bo'yicha umumiy o'рта, o'рта maxsus ta'lim hamda boshlang'ich professional ta'lim negizida amalga oshiriladi.

O'рта maxsus professional ta'lim texnikumlarda umumiy o'рта, o'рта maxsus, boshlang'ich professional va o'рта professional ta'lim negizida davlat buyurtmasi yoki to'lov-shartnoma asosida kasblar hamda mutaxassisliklarning murakkabligidan kelib chiqqan holda, davomiyligi kamida ikki yil bo'lgan kunduzgi, kechki va sirtqi ta'lim shakllari bo'yicha amalga oshiriladi.

Akademik litseylar soni va ularning hududlar kesimida taqsimlanishi (o'quv yili boshiga, birlik)

Ma'lumot uchun: O'rta maxsus ta'lim akademik litseylarda to'qqiz yillik tayanch o'rta ta'lim asosida ikki yil mobaynida amalga oshiriladi va ta'lim oluvchilarning intellektual qobiliyatlarining jadal rivojlanishini, shuningdek chuqur, tabaqalashtirilgan, kasb-hunarga va shaxsga yo'naltirilgan ta'lim olishini ta'minlaydi.

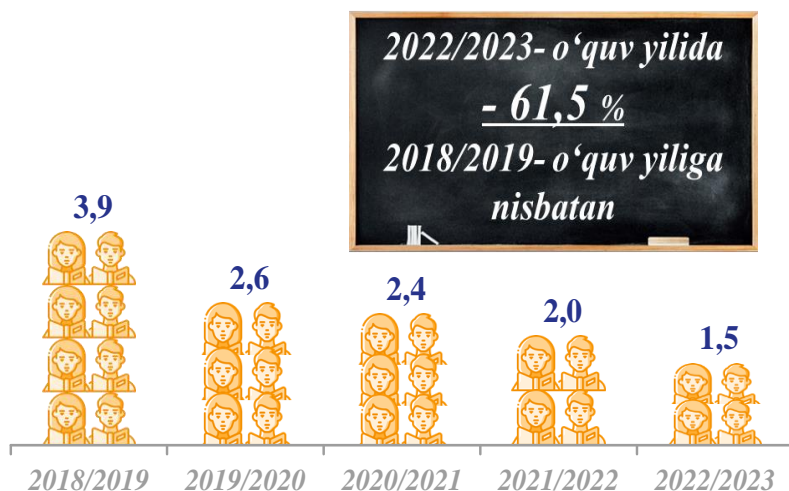

2022/2023- o'quv yili

2022/2023- o'quv yilida 2018/2019- o'quv yiliga nisbatan akademik litseylar soni 2 taga, ya'ni 40 % ga kamaygan.

2022/2023- o'quv yili boshida 3 ta akademik litsey mavjud bo'lib, ularning barchasi Urganch shahrida joylashgan.

Akademik litseylarda tahsil olayotgan o'quvchilarning soni (o'quv yili boshiga, ming kishi)

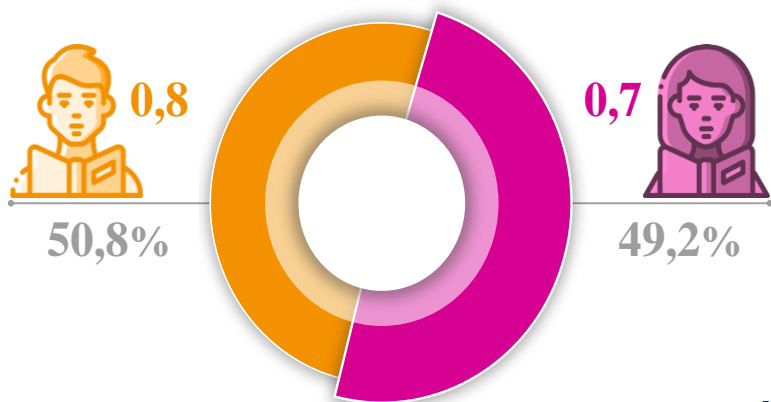

Akademik litseylarda tahsil olayotgan o'quvchilarning soni 2018/2019- o'quv yili boshiga nisbatan 2,4 ming kishiga, ya'ni 61,5 %ga kamaygan.

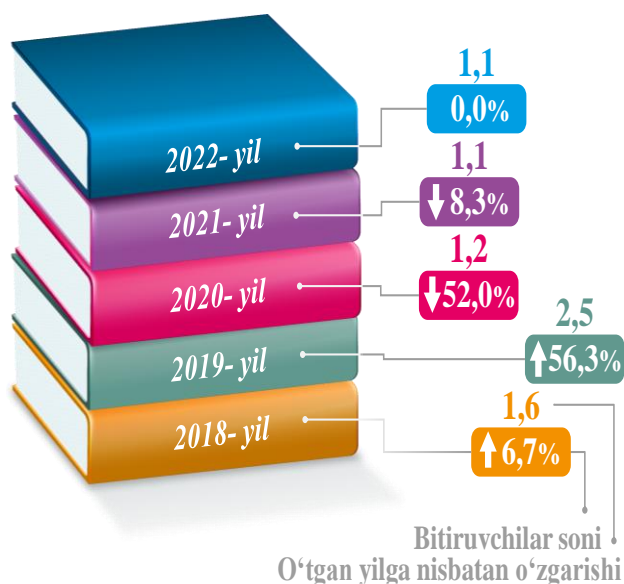

Akademik litseylarda tahsil olayotgan o'quvchilarning gender taqsimoti (2022/2023- o'quv yili boshiga, ming kishi)

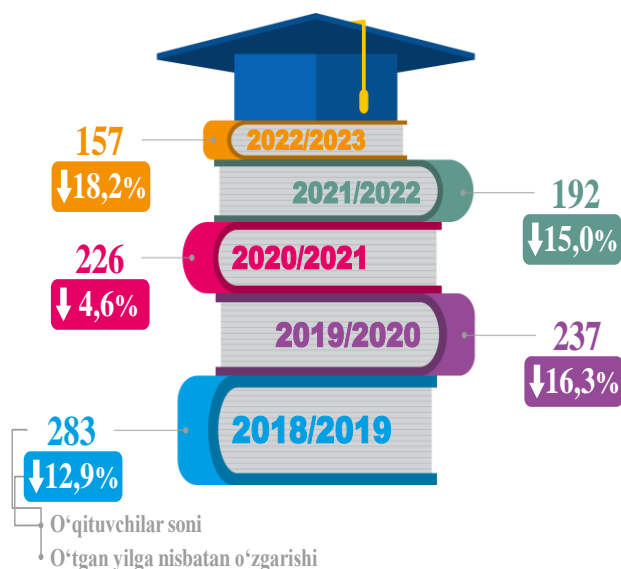
2022/2023- o'quv yili boshiga akademik litseylarda tahsil olayotgan o'quvchilarning umumiy sonida o'g'il bolalar ulushi 50,8 %ni (0,8 ming kishi), qizlar ulushi 49,2 ni (0,7 ming kishi) tashkil etdi.

Akademik litseylarning bitiruvchilari (ming kishi)

2022- yilda akademik litsey bitiruvchilari soni 1,1 ming kishini etgan va 2019- yilga nisbatan o'zgaragan.

Akademik litseylarning o'qituvchilari tarkibi (o'quv yili boshiga, kishi)

2018-2022- yillarda akademik litseylarning o'qituvchilari soni yildan yilga kamayib kelgan. O'z o'rnida, 2022/2023- o'quv yili boshida ularning soni 2018/2019- o'quv yiliga nisbatan 126 kishiga, ya'ni 44,5 % ga kamaygan.

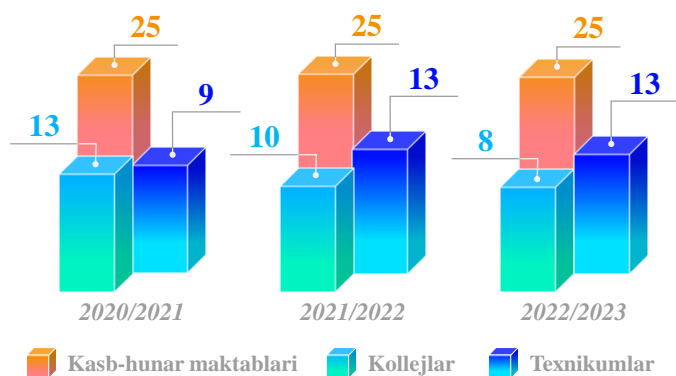

Xorazm viloyatida professional ta'lim

Professional ta'lim egallanadigan kasb va mutaxassislik bo'yicha boshlang'ich professional ta'lim, o'rta professional ta'lim, o'rta maxsus professional ta'lim darajalarini o'z ichiga oladi.

Boshlang'ich, o'rta, o'rta maxsus professional ta'lim muassasalari soni (o'quv yili boshiga, birlik)

Kasb-hunar maktablari, kollejlar va texnikumlar sonining tahlili texnikumlar ko'payganligi, kollejlar esa kamayganligini kuzatish mumkin.

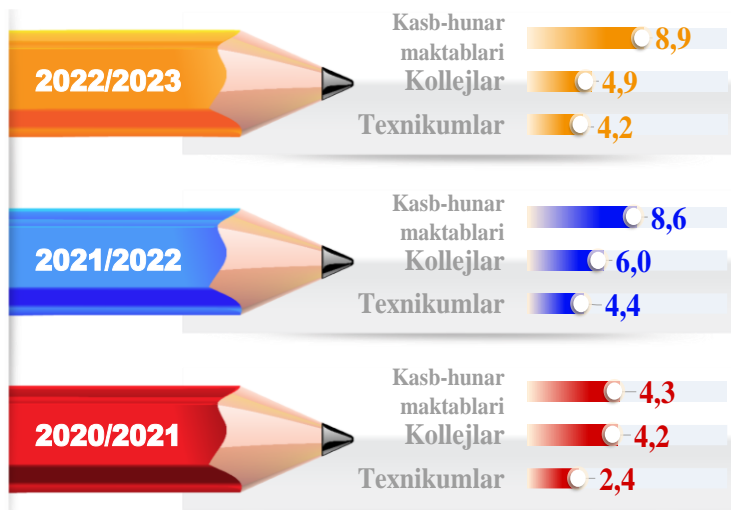
Masalan, 2022/2023- o'quv yili boshida kollejlar soni 2020/2021- o'quv yiliga nisbatan 5 taga kamaygan, texnikumlar soni esa 4 taga oshgan.

Boshlang'ich, o'rta, o'rta maxsus professional ta'lim muassasalarida tahsil olayotgan o'quvchilarning soni

(o'quv yili boshiga, ming kishi)

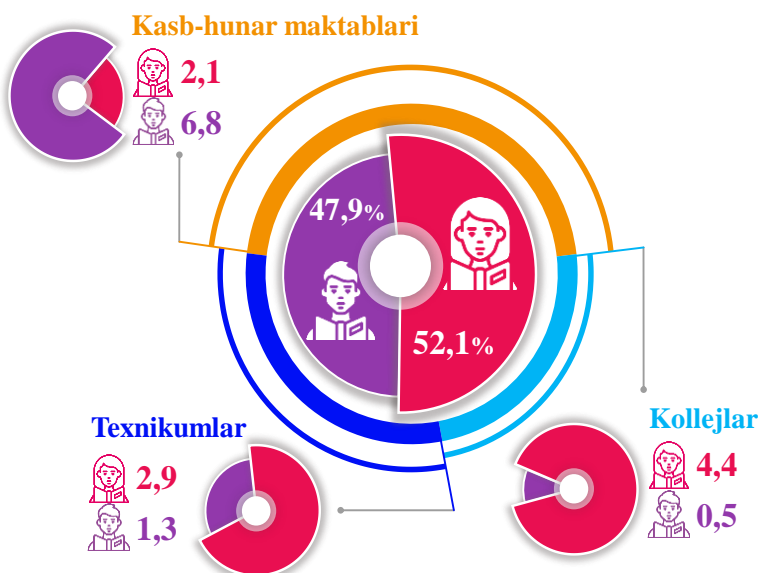

2020/2021- o'quv yilidan 2022/2023- o'quv yiligacha bo'lgan davrni tahlili kasb-hunar maktablari, kollejlar va texnikumlarda tahsil olayotgan o'quvchilar sonining o'sishini ko'rsatadi.

Shunday qilib, ushbu davrda ularning soni kasb-hunar maktablarida 2,1 barabarga, texnikumlarda 75 % ga, kollejlarda esa 16,7 % ga oshgan.

Boshlang'ich, o'rta, o'rta maxsus professional ta'lim muassasalarida tahsil olayotgan o'quvchilar sonining gender taqsimoti

(2022/2023- o'quv yili boshiga, ming kishi)

2022/2023- o'quv yili boshida boshlang'ich, o'rta, o'rta maxsus professional ta'lim muassasalarida tahsil olayotgan barcha o'quvchilar sonida qizlarning ulushi (52,1 %) o'g'il bolalarning ulushiga (47,9 %) nisbatan ko'p bo'lgan.

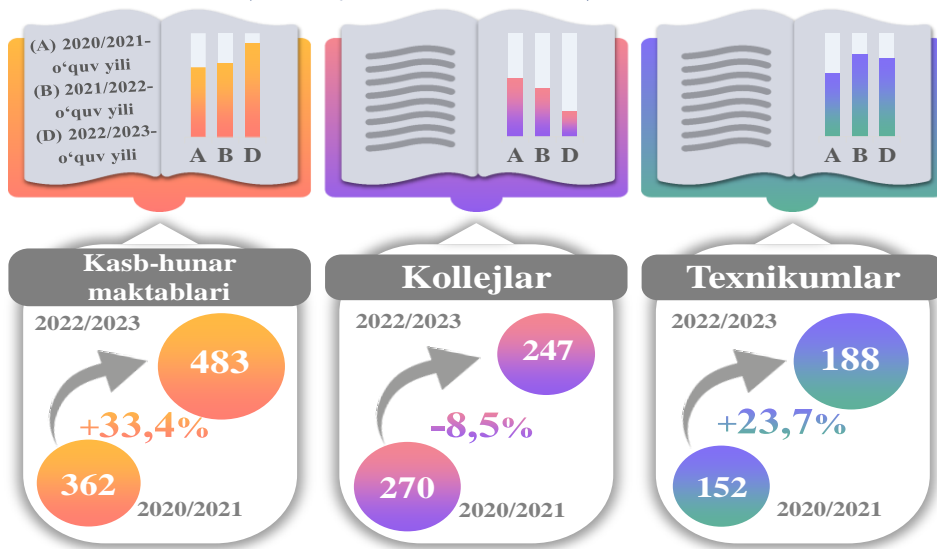
Agarda professional ta'limning har bir darajasi alohida kuzatilsa, kasb-hunar maktablarida tahsil olayotgan o'g'il bolalar (76,6 %) ulushi qizlar (23,4 %) ulushiga nisbatan ko'pligini ko'rish mumkin. Kollej va texnikumlarda tahsil olayotgan o'quvchilar orasida qizlar o'g'il

bolalarga qaraganda ko'proq. Shunday qilib, kollejlarda qizlar ulushi 89,1 % ni, o'g'il bolalar ulushi 10,9 % ni, texnikumlarda esa qizlar 69,7 % ni, o'g'il bolalar 30,3 % ni tashkil qilgan.

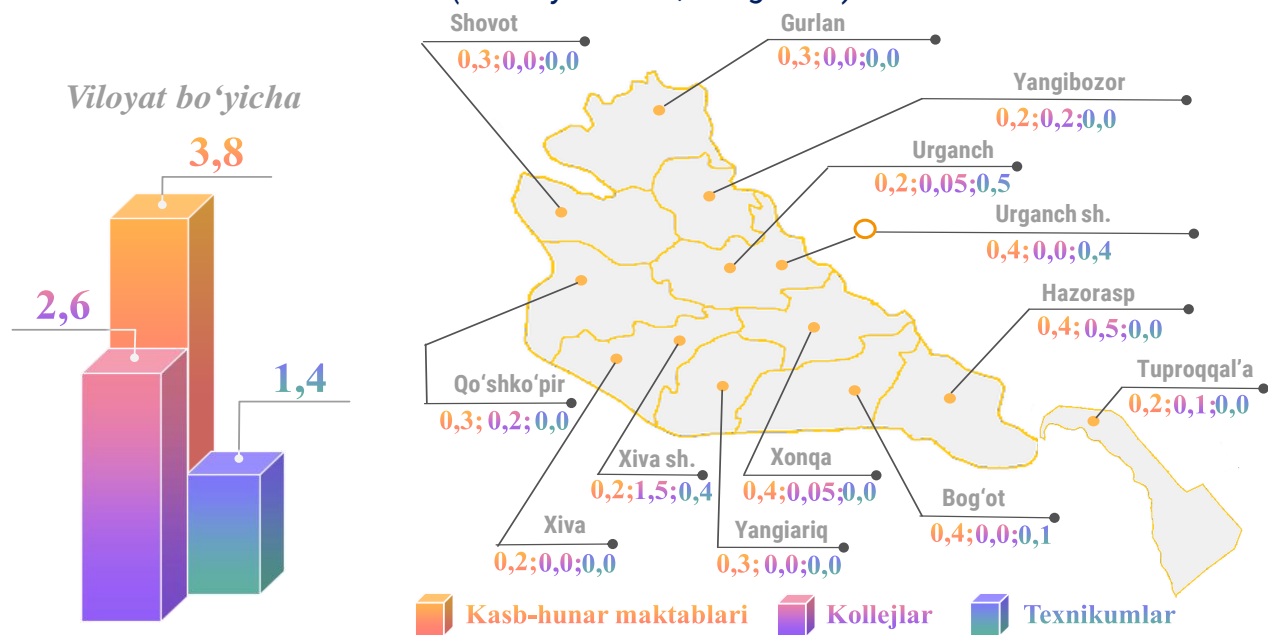

Boshlang'ich, o'rta, o'rta maxsus professional ta'lim muassasalarining o'qituvchilari tarkibi (o'quv yili boshiga, kishi)

Boshlang'ich, o'rta, o'rta maxsus professional ta'lim muassasalarida so'nggi uch yil davomida o'qituvchilar soni ko'payganini qayd etish mumkin. Shunday qilib, 2022/2023- o'quv yili boshida ularning soni 2020/2022- o'quv yiliga nisbatan 17,1 % ga oshgan.

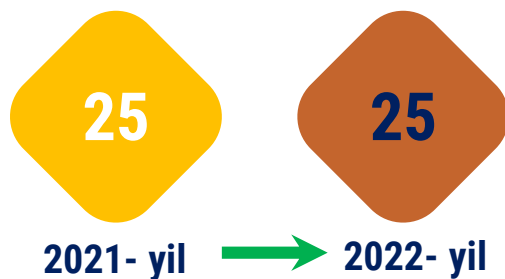
Boshlang'ich, o'rta, o'rta maxsus professional ta'lim muassasalarining bitiruvchilari (2022- yil uchun, ming kishi)

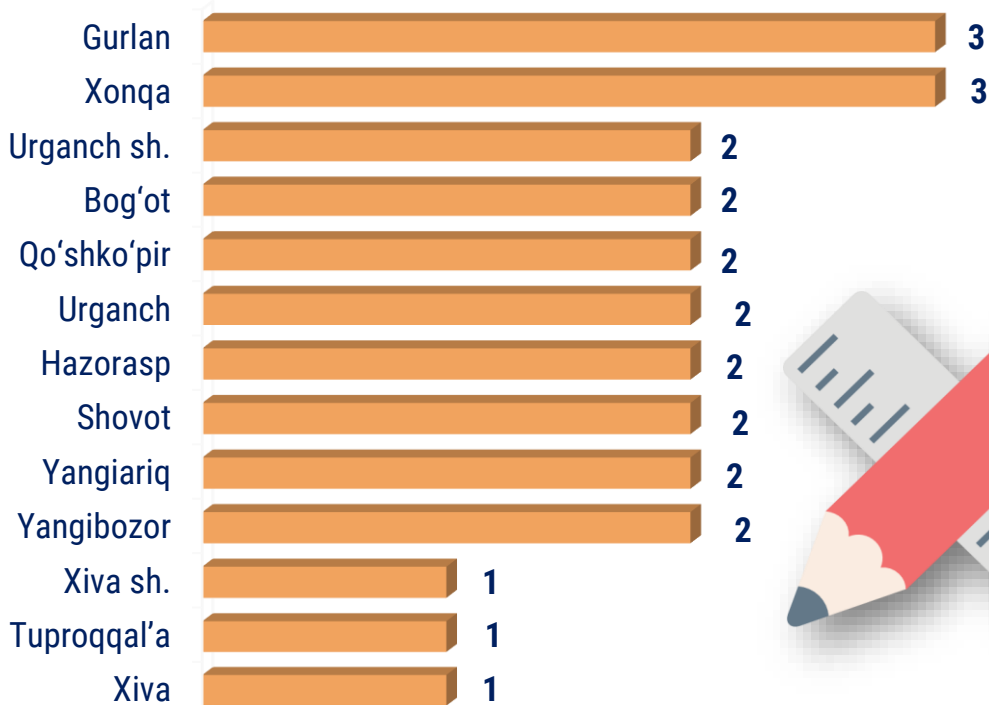

Ma'lumot uchun: Kasb-hunar maktablarida kadrlar tayyorlash umumta'lim muassasalarining 9-sinf bitiruvchilari hisobidan shakllantirilgan guruhlarda, 2 yillik umumta'lim va mutaxassislik fanlarining integratsiyalashgan dasturlari asosida, kunduzgi ta'lim shaklida amalga oshiriladi.

Kasb-hunar maktablari soni, birlikda

Kasb-hunar maktablarini shahar va tumanlar bo'yicha taqsimlanishi, birlikda (2022/2023- o'quv yili boshiga)

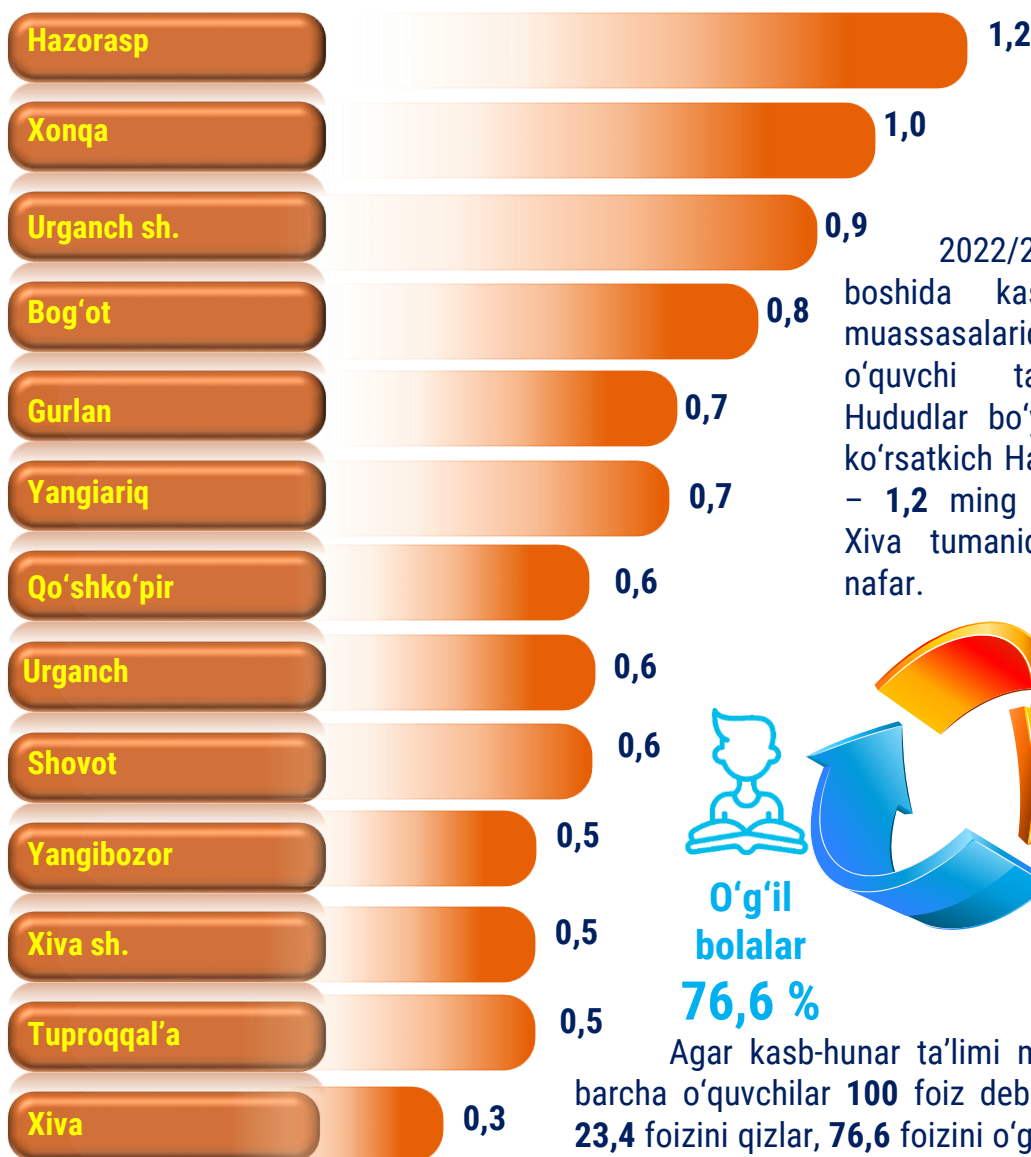
2022/2023- o'quv yili boshida Xorazm viloyatida **25** ta kasb-hunar maktablari mavjud bo'lib, ularning eng ko'p soni Gurlan va Xonqa tumanida (**3** ta), eng kami – Tuproqqal'a, Xiva tuman va Xiva shahrida (**1** ta) qayd etilgan.

Kasb-hunar maktablarida tahsil olayotgan o'quvchilarning taqsimlanishi, ming kishi (o'quv yili boshiga)

Shahar va tumanlar bo'yicha 2022/2023- o'quv yili boshiga

2022/2023- o'quv yili boshida kasb-hunar ta'limi muassasalarida **8,9** ming o'quvchi tahsil olmoqda. Hududlar bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich Hazorasp tumanida – **1,2** ming nafar, eng kami Xiva tumanida – **0,3** ming nafar.

O'g'il
bolalar
76,6 %

Qiz
bolalar
23,4 %

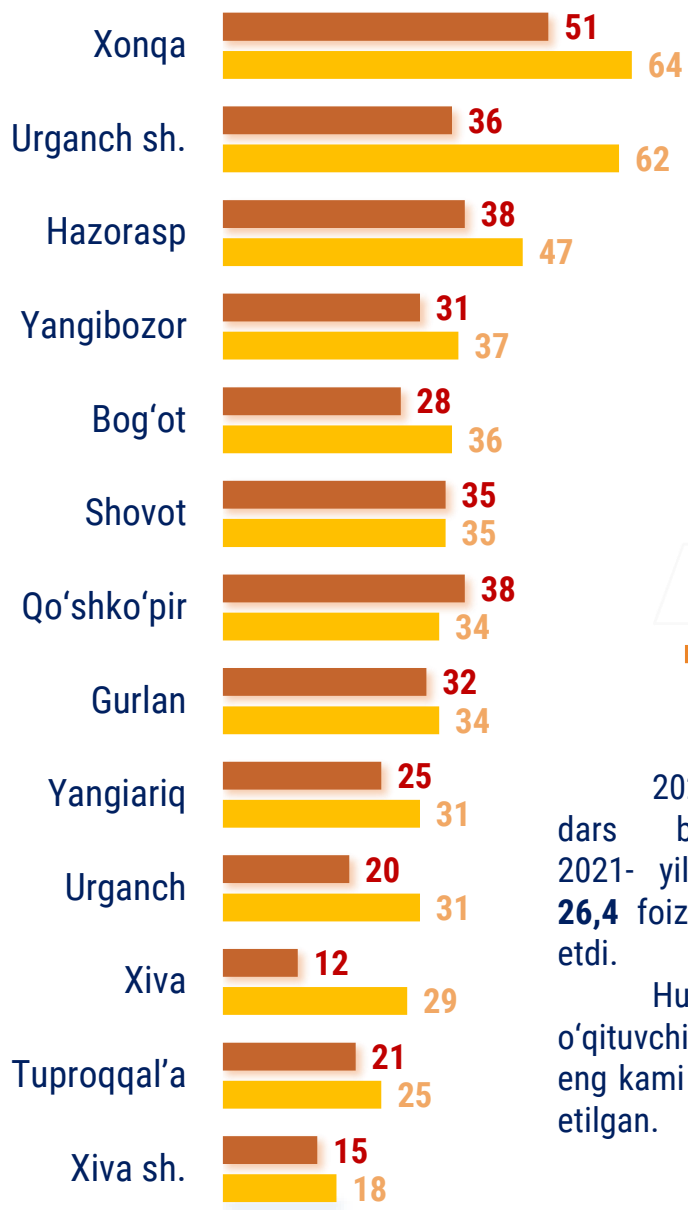

Agar kasb-hunar ta'limi muassasalaridagi barcha o'quvchilar **100** foiz deb olinsa, ularning **23,4** foizini qizlar, **76,6** foizini o'g'il bolalar tashkil etadi.

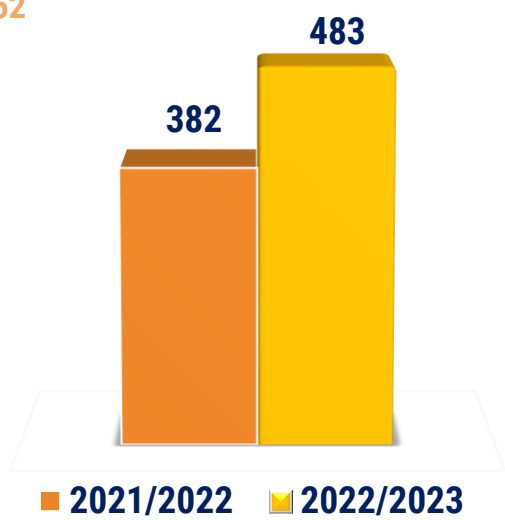

Kasb-hunar maktablarida faoliyat yuritayotgan o'qituvchilarning shahar va tumanlar bo'yicha taqsimlanishi (o'quv yili boshida, o'rindoshlarsiz, kishi)

■ 2021/2022 ■ 2022/2023

Xorazm viloyati

2022- yilda kasb-hunar maktablarida dars beradigan o'qituvchilar soni 2021- yilga nisbatan **101** nafarga yoki **26,4** foizga ko'payib, **483** nafarni tashkil etdi.

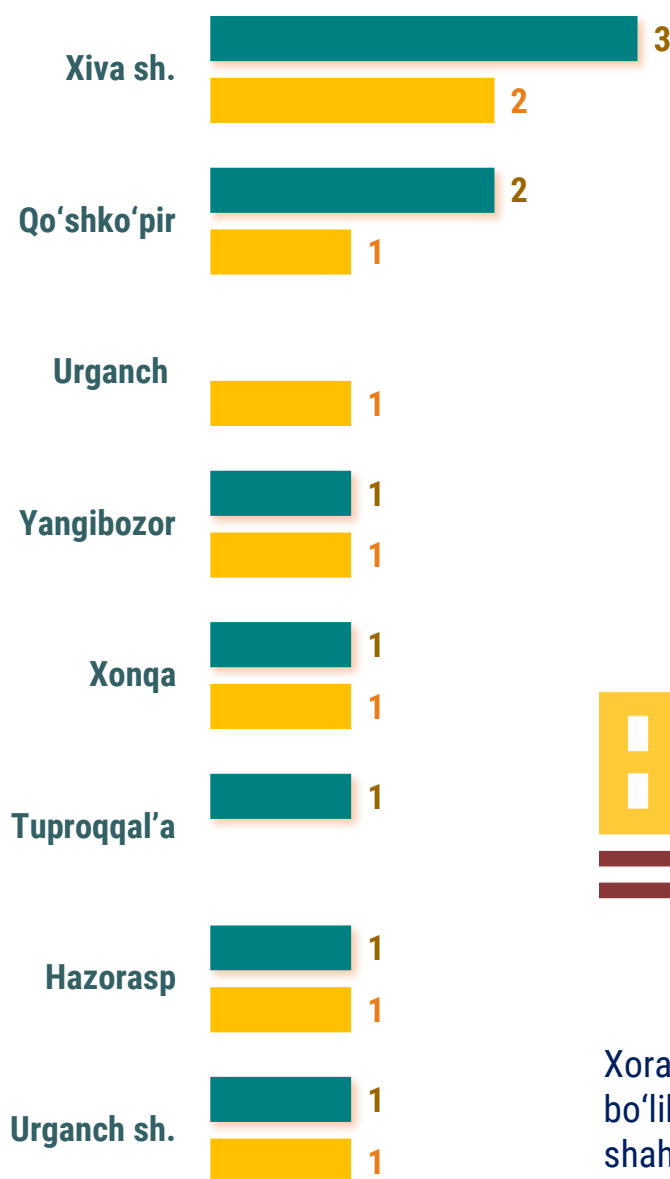
Hududlar kesimida eng ko'p o'qituvchilar Xonqa tumanida – **64** nafar, eng kami – Xiva shahrida – **18** kishi qayd etilgan.

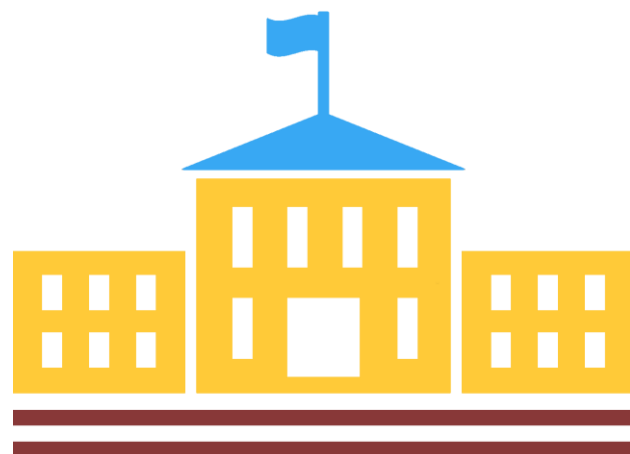
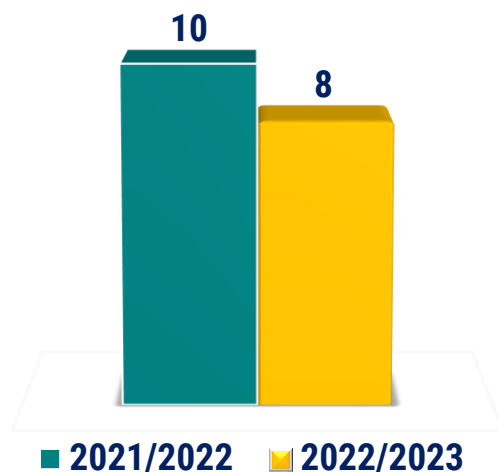
Kollejlar soni, birlikda (o'quv yili boshiga)

Shahar va tumanlar bo'yicha

■ 2021/2022 ■ 2022/2023

Xorazm viloyati

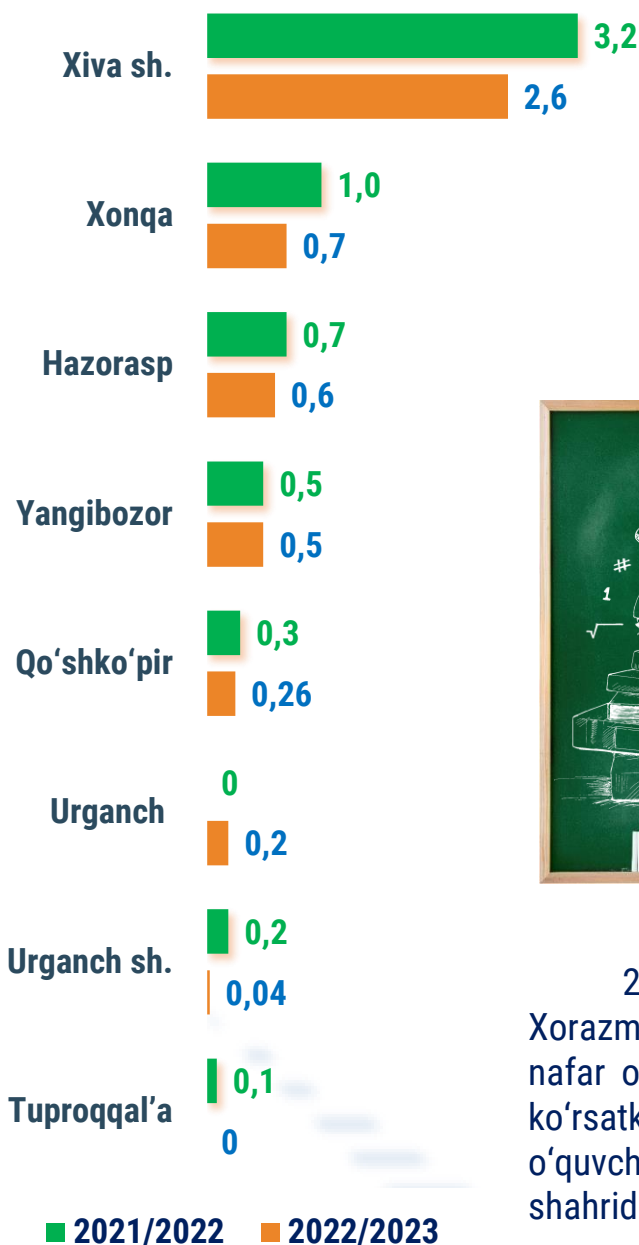
2022/2023- o'quv yili boshida Xorazm viloyatida **8** ta kollej mavjud bo'lib, hududlar bo'yicha eng ko'pi Xiva shahrida (**2** birlik) qayd etilgan.

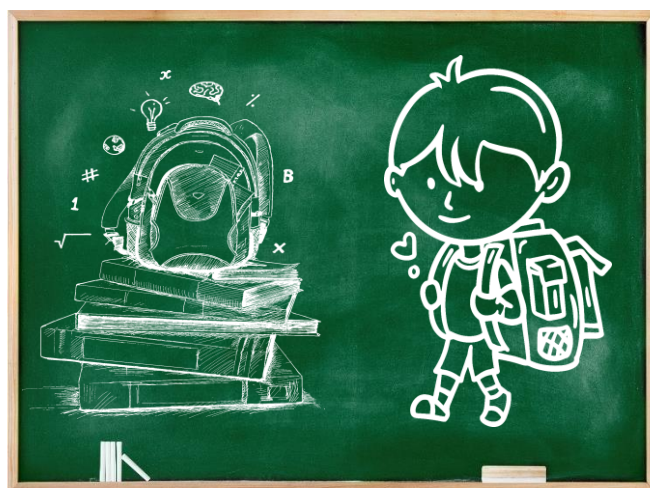
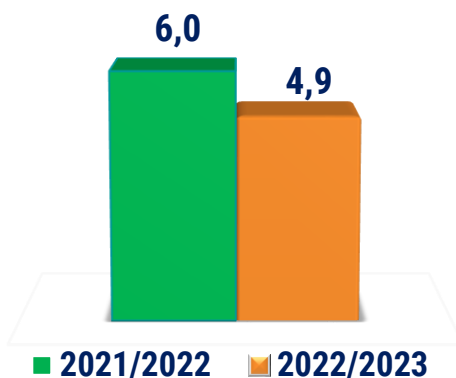

**Kollej o'quvchilarining taqsimlanishi, ming kishi
(o'quv yili boshiga)**

Shahar va tumanlar bo'yicha

Xorazm viloyati

2022/2023- o'quv yili boshida Xorazm viloyatida **8** ta kollejda **4,9** ming nafar o'quvchi tahsil olmoqda, eng yuqori ko'rsatkich Xiva shahrida (**2,6** ming o'quvchi), eng kam ko'rsatkich Urganch shahrida (**0,04** ming kishi) qayd etilgan.

**Kollej o'qituvchilarining taqsimlanishi, birlikda
(o'quv yili boshiga)**

Shahar va tumanlar bo'yicha

Xorazm viloyati

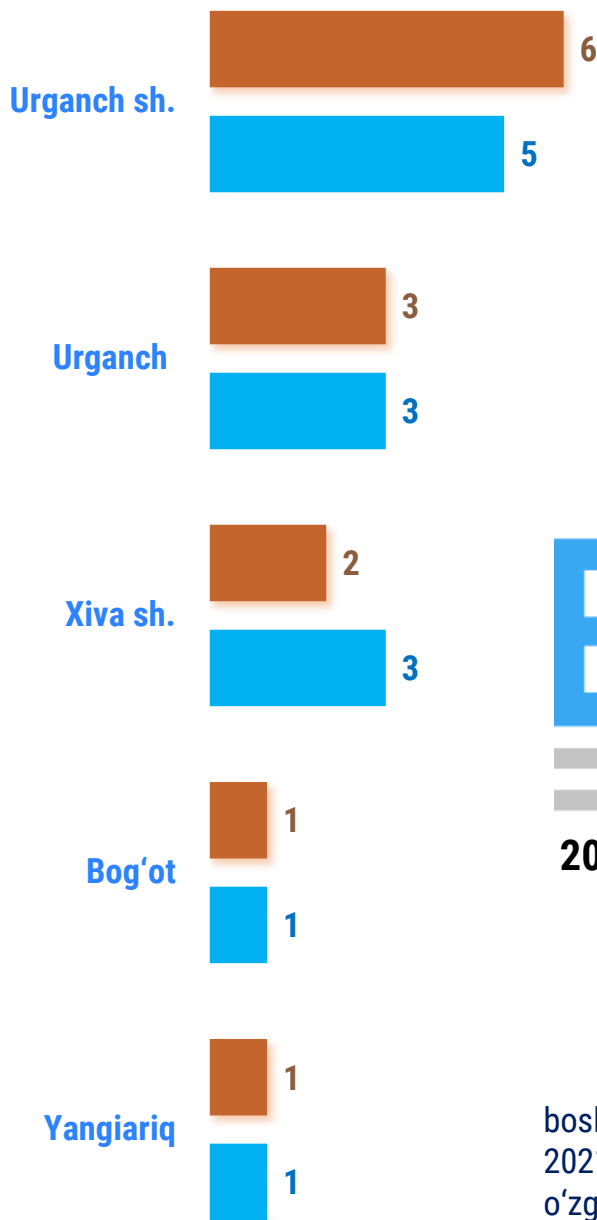

2022/2023- o'quv yili boshida kollejlarda **247** nafar (o'rindoshlarsiz) o'qituvchilar faoliyat ko'rsatmoqda, bu ko'rsatkich 2021- yilga nisbatan (2021- yilda – **263** nafar) 6,1 foizga kamaygan.

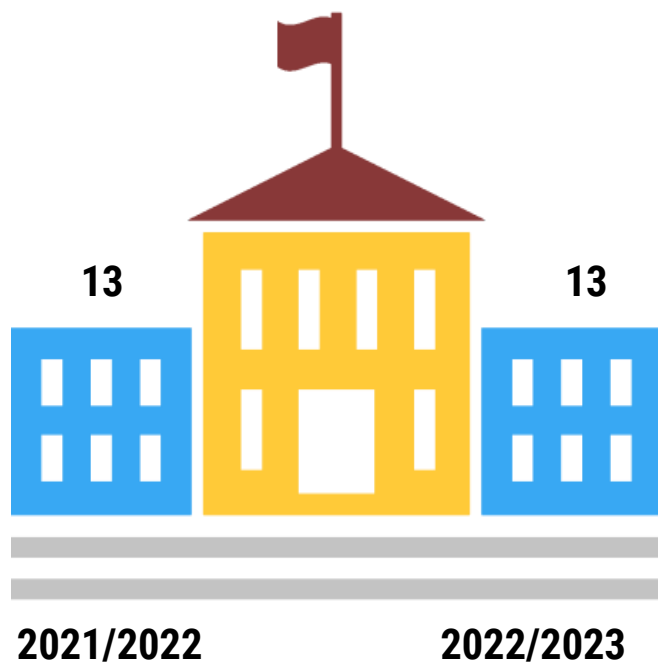

Texnikumlarni shahar va tumanlar bo'yicha taqsimlanishi, birlikda (o'quv yili boshiga)

Xorazm viloyati

Xorazm viloyatida 2022/2023- o'quv yili boshida texnikumlar soni **13** tani tashkil etdi, 2021/2022- o'quv yili boshiga nisbatan o'zgarmagan.

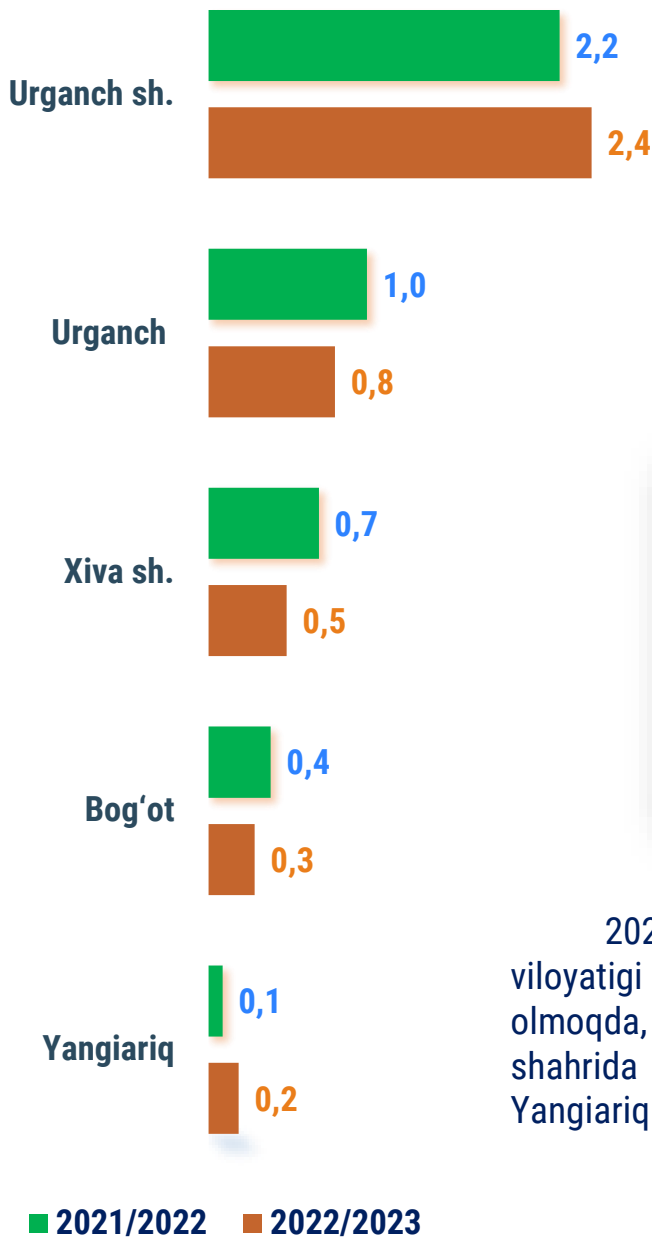
 2021/2022
2022/2023

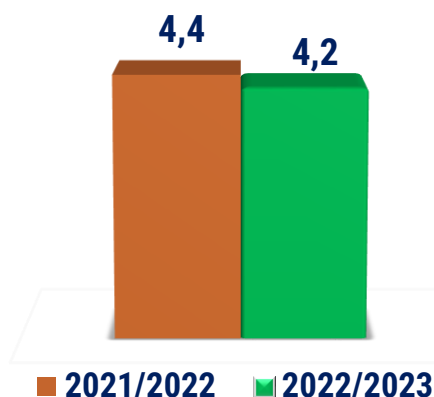

Texnikum talabalarining taqsimlanishi, ming kishi (o'quv yili boshiga)

Shahar va tumanlar bo'yicha

Xorazm viloyati

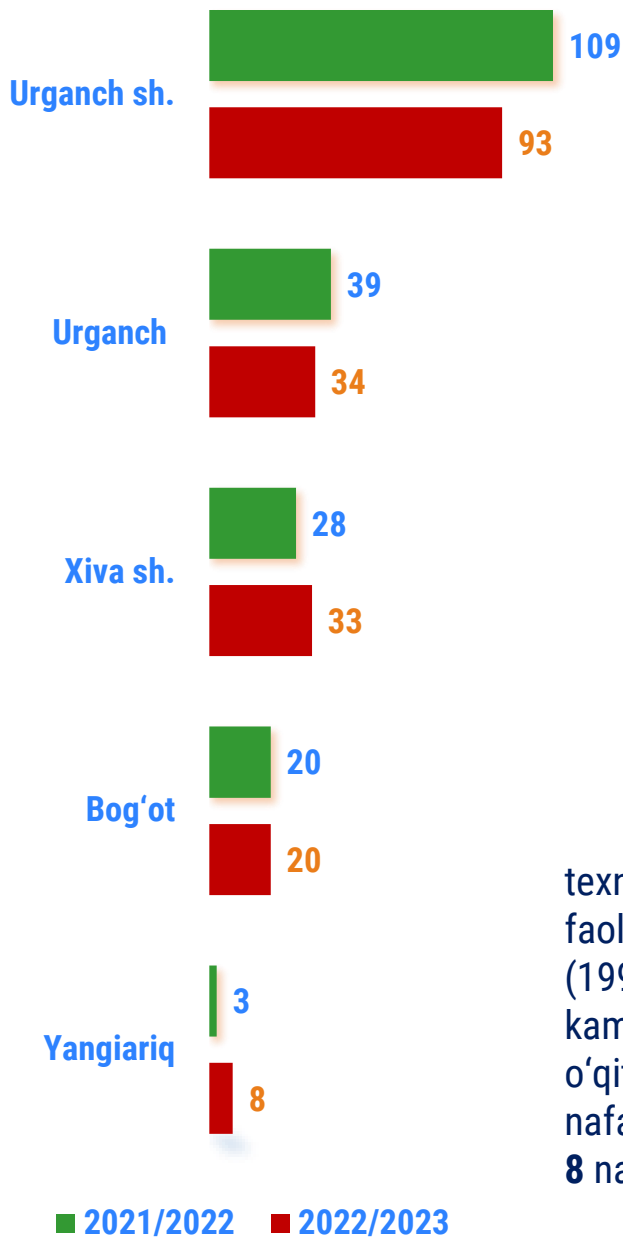
2022/2023- o'quv yili boshida Xorazm viloyatigi texnikumlarda **4,2** ming talaba tahsil olmoqda, eng yuqori ko'rsatkich Urganch shahrida (**2,4** ming), eng past ko'rsatkich Yangiariq tumanida (**0,2** ming) qayd etilgan.

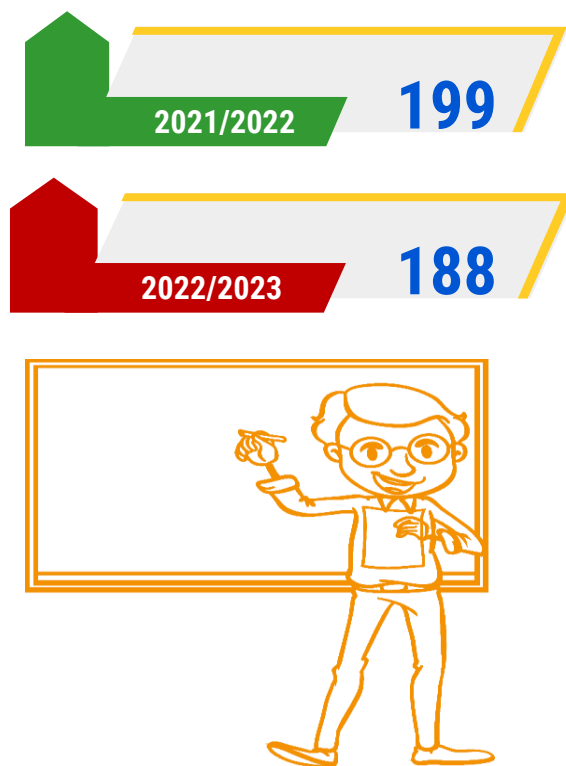

Texnikum o'qituvchilari soni, kishi (o'quv yili boshida)

Shahar va tumanlar bo'yicha

Xorazm viloyati

2022/2023- o'quv yili boshida texnikumlarda **188** nafar o'qituvchi faoliyat yuritgan, bu o'tgan o'quv yiliga (199 nafar) nisbatan **5,5** foizga kamaygan. Hududlar kesimida eng ko'p o'qituvchilar Urganch shahrida – **93** nafar, eng kami – Yangiariq tumanida – **8** nafar qayd etildi.

Statistik ko'rsatkichlarga izoh

O'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalari tizimi – boshlang'ich, o'rta va o'rta maxsus professional, kasb-hunar ta'limi maqsadi va vazifalarini amalga oshirish uchun zarur tashkiliy, o'quv-metodik, moddiy-texnik va psixologik-pedagogik shart-sharoitlarni ta'minlaydigan akademik litseylar, kasb-hunar maktablari, kollejlilar, texnikumlardan iborat bo'ladi.

Akademik litsey – uzluksiz ta'lim tizimining asosiy bo'g'ini hisoblanadi va O'zbekiston Respublikasining barcha fuqarolariga davlat umumta'limi andozalari doirasida bepul umumiy ta'lim olishning kafolatlangan huquqi va imkoniyatini beradi.

Professional ta'lim – ta'lim oluvchilarda ma'lum bir mutaxassislik va kasblar bo'yicha kasbiy kompetensiyalarni shakllantiradigan va rivojlantiradigan uzluksiz ta'lim tizimi.

Kasb-hunar maktabi – Xalqaro tasniflagichning 3-darajasiga mos keluvchi ta'lim dasturlari asosida 9-sinf bitiruvchilarini ijtimoiy qo'llab-quvvatlashga qaratilgan boshlang'ich professional ta'lim bosqichida kadrlar tayyorlaydigan ta'lim muassasasi hisoblanadi.

Kollejlilar – Xalqaro tasniflagichning 4-darajasiga mos keluvchi ta'lim dasturlari asosida o'rta professional ta'lim bosqichida kadrlar tayyorlaydigan ta'lim muassasalari hisoblanadi.

Texnikumlilar – Xalqaro tasniflagichning 5-darajasiga mos keluvchi ta'lim dasturlari asosida oliy ta'lim tizimi bilan integratsiyalashgan o'rta maxsus professional ta'lim bosqichida kadrlar tayyorlaydigan, oliy ta'lim tashkilotlari huzurida faoliyat yuritadigan ta'lim muassasalari hisoblanadi.

Press-relizni tayyorlash uchun mas'ul:
Ijtimoiy soha statistikasi bo'limi

**Xorazm viloyati
statistika boshqarmasi**

e-mail: xorazmstat@umail.uz

**Manzil: Urganch sh.,
Al- Xorazmiy ko'chasi, 93**

www.xorazmstat.uz

Tel.: (0371)224-65-21

facebook.com/xorazmstataxborot

